

KOMUNIKAT

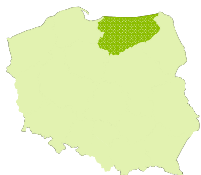
O SYTUACJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO

9

WRZESIEŃ 2008

Olsztyn, 2008-10-23

Wyniki wstępne

Najważniejsze zjawiska kształtujące sytuację społeczno-gospodarczą województwa warmińsko-mazurskiego w okresie **styczeń-wrzesień 2008 r.**

W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW:

- przeciętne zatrudnienie było **wyższe** o 3,0% niż w analogicznym okresie 2007 roku, najwyższy przyrost miał miejsce w sekcji obsługa nieruchomości i firm (o 6,5%);
- **wzrosło** przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 10,2%;
- przedsiębiorstwa przemysłowe uzyskały o 4,6% **wyższe** od ubiegłorocznych przychody ze sprzedaży wyrobów i usług, jednocześnie o 2,2% **wzrosła** wydajność pracy w przemyśle mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego;
- wartość produkcji sprzedanej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa budowlane **przewyższyła** poziom sprzed roku o 27,4%.

W BUDOWNICTWIE MIESZKANIOWYM:

- oddano do użytkowania 4148 mieszkań, tj. o 12,1% **więcej** niż w takim samym okresie 2007 r., **spadła** natomiast liczba wydanych pozwoleń na budowę nowych mieszkań – do 5530 (mniej o 12,7% niż przed rokiem).

NA RYNKU ROLNYM:

- we wrześniu br. w porównaniu do września 2007 r. odnotowano **wzrost** cen skupu żywca rzeźnego wieprzowego o 10,8% oraz **spadek** cen skupu pszenicy o 42,6%, żyta o 39,3%, jęczmienia o 40,7%, żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt) o 1,4% i drobiowego o 16,9% oraz mleka krowiego o 24,9%. W tym samym czasie na targowiskach **wzrosły** ceny ziarna żyta o 3,8%, ziemniaków jadalnych o 50,0% i prosięcia na chów o 8,5% oraz **spadły** ceny pszenicy o 7,0% i jęczmienia o 6,2%.

NA RYNKU PRACY:

- liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec września była **niższa** w porównaniu do stanu sprzed miesiąca o 0,8% i o 19,8% w porównaniu do analogicznego miesiąca roku ubiegłego. W dalszym ciągu utrzymuje się **najwyższa** stopa bezrobocia w kraju – 15,4%.

W HANDLU:

- w porównaniu do analogicznego okresu 2007 r. odnotowano **wzrost** obrotów zarówno w sprzedaży detalicznej (o 7,0%), jak i hurtowej (o 15,9%).

Prezentowane w Komunikacie dane o:

- pracujących, zatrudnieniu, wynagrodzeniach – w ujęciu miesięcznym – dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłu i budownictwa, sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów – w ujęciu miesięcznym – dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- produkcji wyrobów przemysłowych dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób;
- wynikach finansowych przedsiębiorstw – w ujęciu kwartalnym – dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem rolnictwa, łowiectwa, leśnictwa, rybołówstwa i rybactwa, pośrednictwa finansowego oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób;
- inwestycjach – w ujęciu kwartalnym – dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

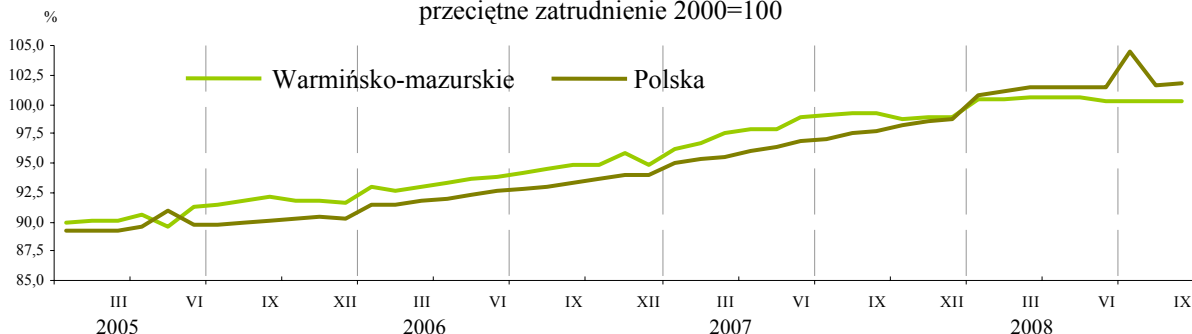
Dane w ujęciu wartościowym oraz wskaźniki struktury podano w cenach bieżących. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące z 2000 r.).

Pod pojęciem „Przemysł” należy rozumieć sekcje PKD: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. wyniosło 147,0 tys. osób i było o 3,0% wyższe niż przed rokiem (*w kraju wzrost o 5,2%*). W sektorze publicznym wzrosło o 0,1%, natomiast w sektorze prywatnym o 3,3%.

Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
przeciętne zatrudnienie 2000=100

Wzrost zatrudnienia zanotowano w większości sekcji PKD, przy czym największy (o 6,5%) w obsłudze nieruchomości i firm.

Z ogólnej liczby zatrudnionych 57,7% pracowało w przemyśle. Wśród działów przetwórstwa przemysłowego największy udział zatrudnionych wystąpił w produkcji artykułów spożywczych i napojów – 22,8%, produkcji mebli; pozostałej działalności produkcyjnej – 17,4% oraz produkcji drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny – 11,6%.

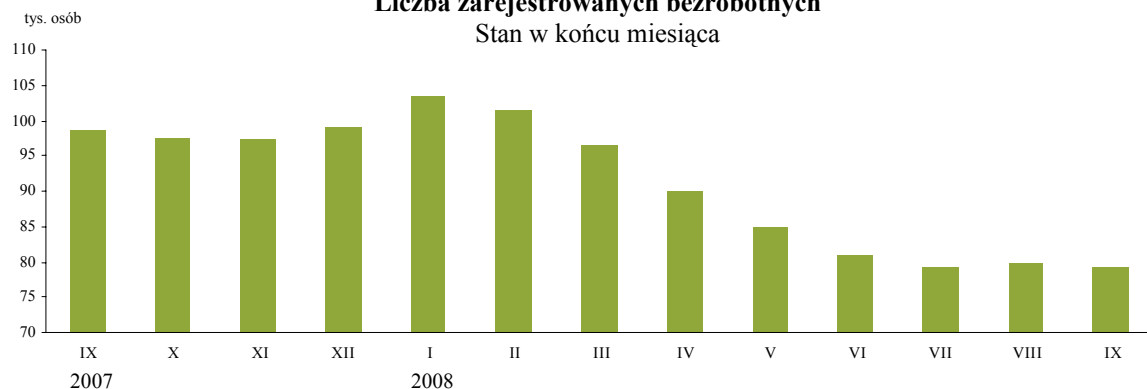
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

We wrześniu 2008 r. w odniesieniu do sierpnia 2008 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw nie zmieniło się (*w kraju wzrost o 0,1%*), a w porównaniu do września 2007 r. wzrosło o 0,9% (*w kraju o 4,1%*).

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu września 2008 r. wyniosła 79,2 tys. osób i zmalała w porównaniu do stanu sprzed miesiąca o 0,8%, a w odniesieniu do września 2007 r. o 19,8%.

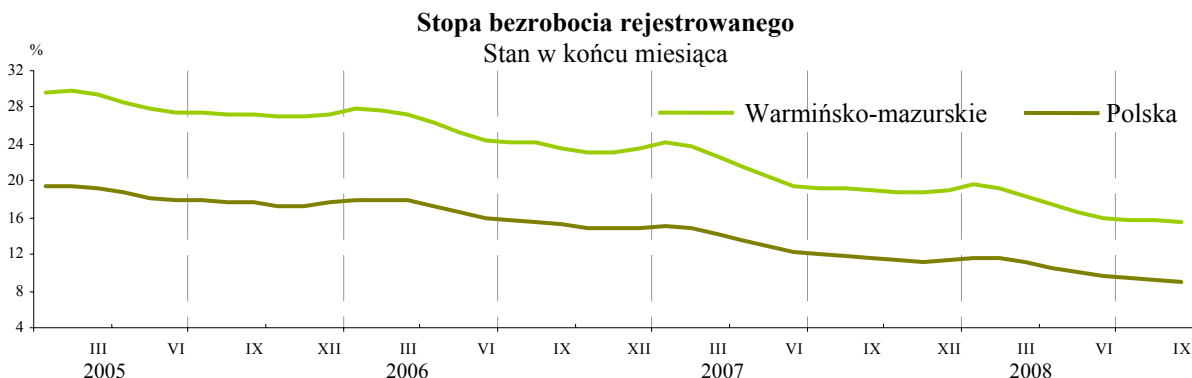
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych
Stan w końcu miesiąca

Z ogółu bezrobotnych:

- 60,0% to kobiety,
- 77,8% stanowiły osoby wcześniej pracujące,
- 49,8% to osoby zamieszkałe na wsi,
- 80,5% stanowili bezrobotni bez prawa do zasiłku,
- 21,3% to osoby w wieku do 25 lat,
- 20,0% powyżej 50 roku życia,
- 55,2% długotrwale bezrobotni,
- 32,5% bez kwalifikacji zawodowych,
- 27,8% bez doświadczenia zawodowego,
- 63,1% bez wykształcenia średniego.

Stopa bezrobocia na koniec września 2008 r. wyniosła 15,4% (*w kraju 8,9%*) i była niższa w skali roku o 3,6 pkt proc., a w skali miesiąca o 0,1 pkt proc. Województwo charakteryzowało się najwyższą stopą bezrobocia w Polsce.

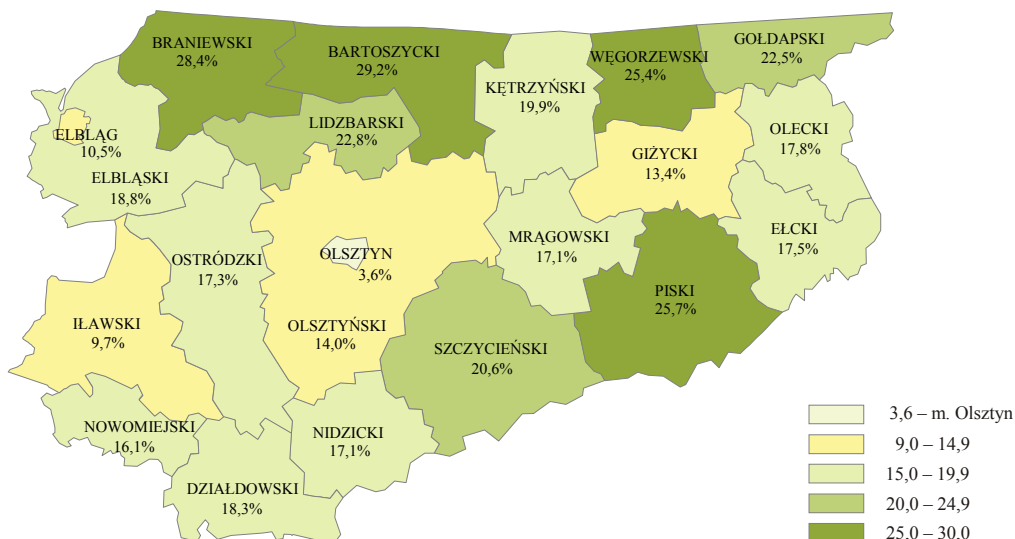

We wrześniu 2008 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 14,2 tys. osób, w tym 79,8% to osoby rejestrujące się po raz kolejny. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych ponad połowę stanowiły osoby nie posiadające wykształcenia średniego.

W ciągu miesiąca z ewidencji **wyłączono** 14,8 tys. osób. Spośród wyrejestrowanych 40,1% podjęło pracę, 26,2% utraciło status bezrobotnego w wyniku nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy, 13,6% rozpoczęło staż lub szkolenie, a 6,3% dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego.

Stopa bezrobocia według powiatów w 2008 r.

Stan w dniu 30 IX
w %

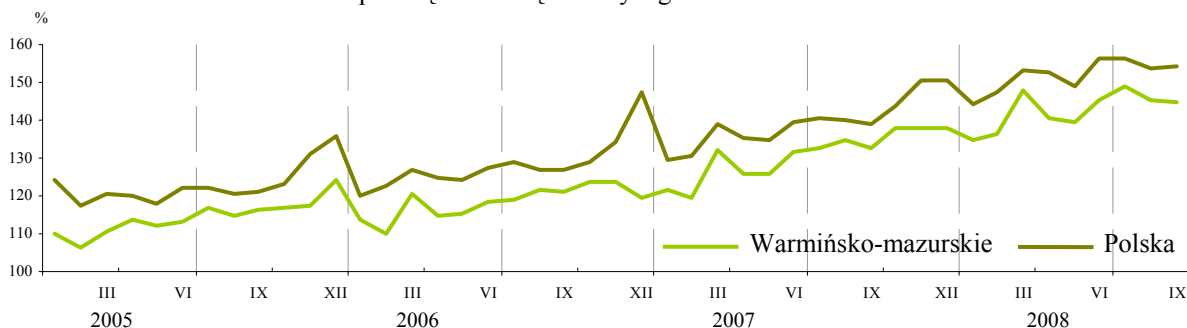
We wrześniu 2008 r. urzędy pracy dysponowały 4944 ofertami pracy. Składało się na nie m.in. 796 propozycji odbycia stażu, 677 miejsc przygotowania zawodowego oraz 70 ofert dla osób niepełnosprawnych. Liczba ofert pracy zgłaszanych do urzędów wzrosła o 9,5% w porównaniu z poprzednim miesiącem.

W końcu września 2008 r. urzędy pracy dysponowały 1598 ofertami pracy. Na jedną ofertę pracy przypadało 50 osób bezrobotnych. Dla osób niepełnosprawnych przeznaczone były 22 oferty.

WYNAGRODZENIA

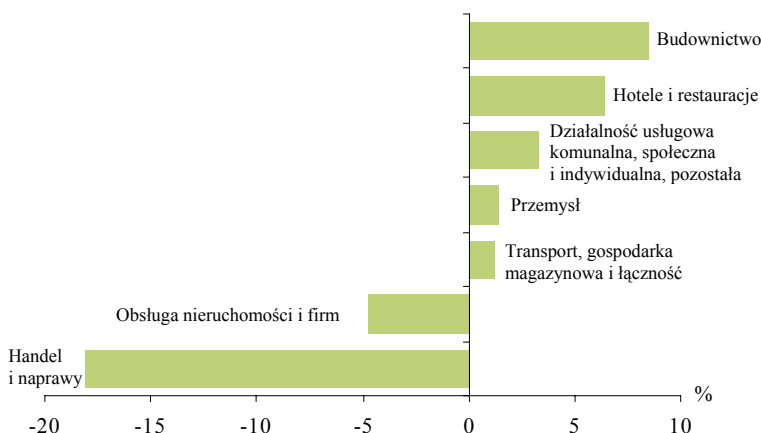
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w ciągu dziewięciu miesięcy 2008 r. wyniosło 2480 zł i było wyższe o 10,2% niż rok temu (*w kraju wzrost o 11,3%*). W sektorze publicznym wzrosło o 10,7%, a w prywatnym o 10,2%.

Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
przeciętne miesięczne wynagrodzenie 2000=100

W przemyśle miesięczna płaca wyniosła 2515 zł i była o 1,4% wyższa od przeciętnej w sektorze przedsiębiorstw. W trzech działach przemysłu zatrudniających ponad połowę pracujących wynagrodzenia wzrosły. W dziale produkcja artykułów spożywczych i napojów oraz w dziale produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny po 11,0%, a w dziale produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna o 9,4%.

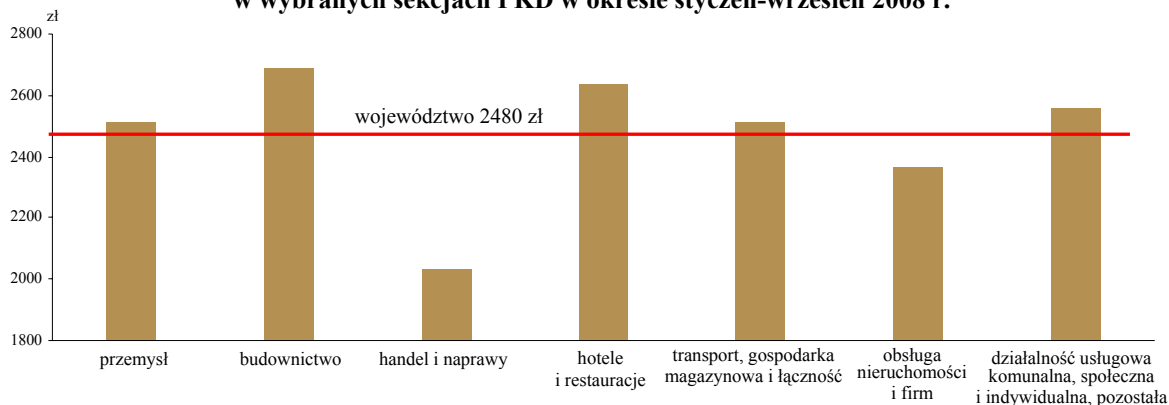
Odchylenia przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od przeciętnego w województwie w okresie styczeń-wrzesień 2008 r.

Największy wzrost wynagrodzeń (o 13,3%) odnotowano w budownictwie, gdzie w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. miesięczne wynagrodzenie ukształtowało się na poziomie 2690 zł i było o 8,5% wyższe od średniego w sektorze przedsiębiorstw. Podmioty prywatne płaciły 2691 zł, a publiczne 2659 zł.

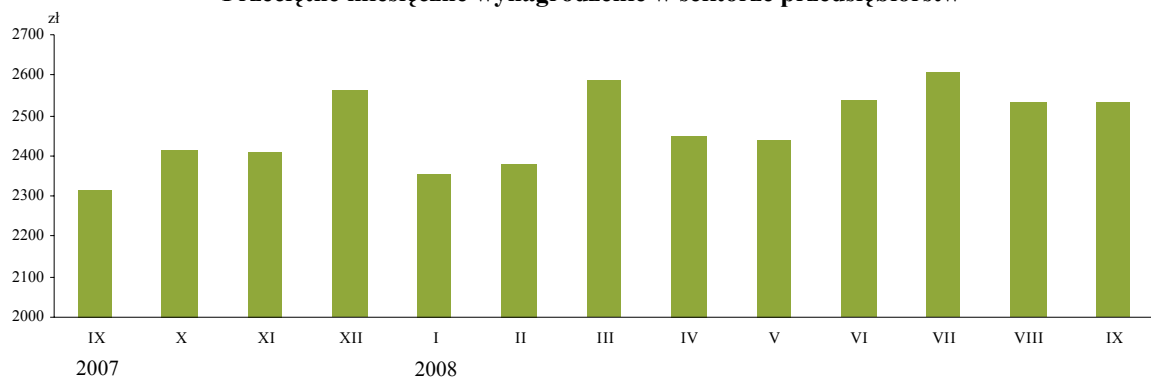
Najniższą płacę (2031 zł) zanotowano w sekcji handel i naprawy (o 18,1% niższą od przeciętnej w sektorze przedsiębiorstw). W prywatnym handlu płacono 2027 zł, a w publicznym 3332 zł.

**Przeciętne miesięczne wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw
w wybranych sekcjach PKD w okresie styczeń-wrzesień 2008 r.**

We wrześniu 2008 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w porównaniu do sierpnia 2008 r. zmalało o 0,1% (w kraju wzrost o 0,2%), a w porównaniu do września 2007 r. wzrosło o 9,2% (w kraju o 10,9%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw

CENY

W województwie we wrześniu ceny wybranych towarów i usług konsumpcyjnych przedstawiały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2008	
	w zł	IX 2007=100
Ryż – za 1 kg	4,76	167,0
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,71	104,3
Mąka pszenna „Poznańska” – za 1 kg	2,01	115,5
Mięso – za 1 kg:		
wołowe z kością (rostbef)	18,70	103,8
wieprzowe z kością (schab środkowy)	15,63	105,8
Kurczęta patroszone – za 1 kg	6,45	100,9
Kiełbasa „Toruńska” – za 1 kg	12,85	107,6
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% – za 200 ml	1,62	106,6
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,49	87,4
Ziemniaki – za 1 kg	1,02	147,8
Papierosy „Mars” – za 20 szt	7,09	111,5
Ubranie męskie 2-częściowe, z elanowelny – za 1 kpl	465,00	104,8
Oczyszczenie chemiczne ubrania męskiego 2-częściowego – za 1 kpl	26,56	105,9
Benzyna silnikowa „Euro-Super” – za 1 l	4,49	103,0
Odtwarzacz DVD	253,70	86,4
Gazeta – dziennik lokalny	1,50	107,1

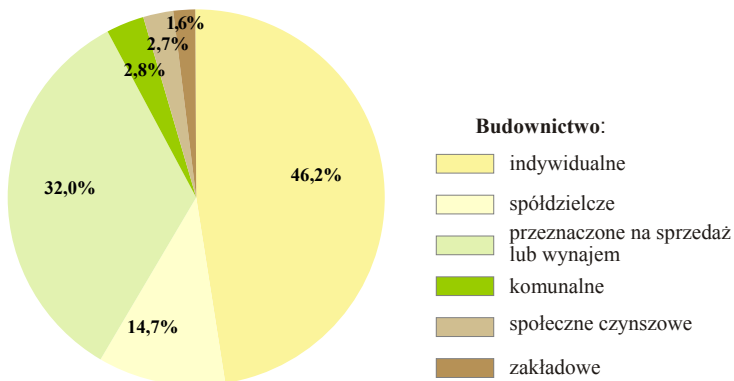
MIESZKANIA

Według wstępnych danych w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. w województwie **oddano do użytkowania** 4148 mieszkań (o łącznej powierzchni użytkowej 368,6 tys. m²), co oznacza wzrost o 448 mieszkań (o 12,1%) w stosunku do analogicznego okresu 2007 r. *W kraju wzrost o 23,1%*. Mieszkania oddane na terenie województwa stanowiły 3,9% **efektów krajowych**.

Najwięcej, bo 1916 lokali mieszkalnych, przekazali inwestorzy indywidualni (w okresie styczeń-wrzesień 2007 r. 1714 mieszkań).

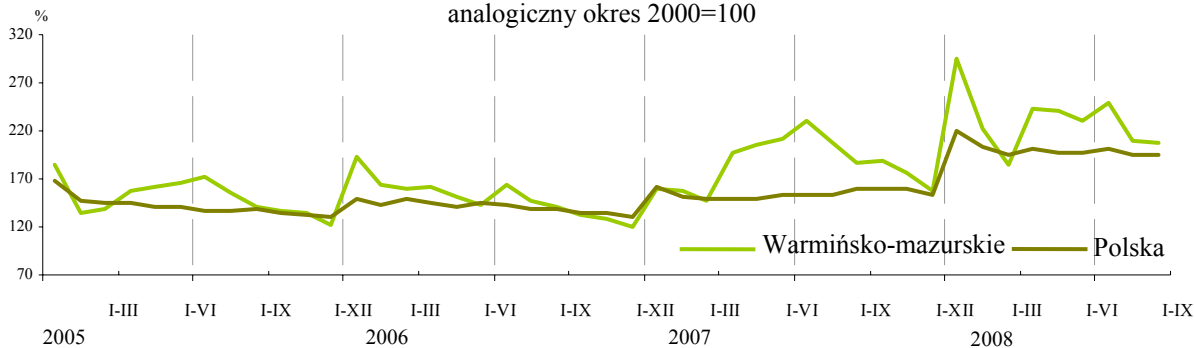
W ramach budownictwa: przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem oddano w tym okresie do eksploatacji 1329 mieszkań (w okresie styczeń-wrzesień 2007 r. 1245), spółdzielczego 611 (w okresie styczeń-wrzesień 2007 r. 556), komunalnego 116 (w okresie styczeń-wrzesień 2007 r. 58), społecznego czynszowego 110 (w okresie styczeń-wrzesień 2007 r. 28) oraz zakładowego 66 mieszkań (w okresie styczeń-wrzesień 2007 r. 99).

Struktura mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień 2008 r.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 88,9 m² i była o 2,5 m² (o 2,9%) większa niż w okresie styczeń-wrzesień 2007 r. Największe mieszkania (podobnie jak w roku ubiegłym) wybudowali inwestorzy indywidualni, a średni metraż wyniósł 126,1 m² (wzrost o 0,7% do roku 2007). W pozostałych formach budownictwa przeciętna wielkość mieszkań przedstawiała się następująco: budownictwo zakładowe – 66,4 m², przeznaczone na sprzedaż lub wynajem – 59,7 m², społeczne czynszowe – 54,7 m², spółdzielcze – 52,8 m² i budownictwo komunalne – 42,1 m².

Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania
analogiczny okres 2000=100

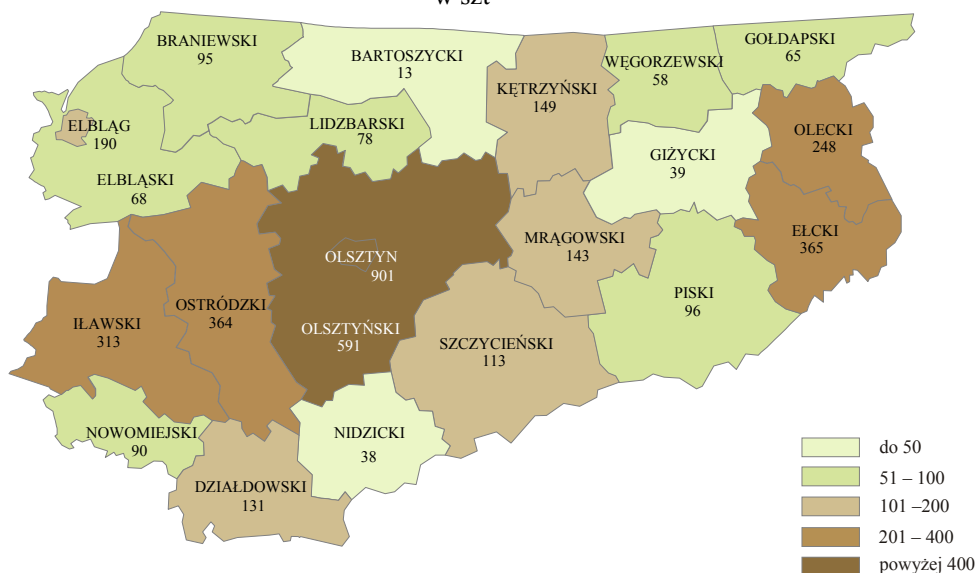

Od początku 2008 r. starostwa powiatowe **wydały pozwolenia** na budowę 5530 mieszkań (o 12,7% mniej niż przed rokiem). Z tego na poszczególne formy budownictwa przypadało: inwestorzy indywidualni – 3048 pozwoleń, budujący na sprzedaż lub wynajem – 1791, budownictwo komunalne – 314, spółdzielcze – 287 i zakładowe – 90 pozwoleń.

W tym czasie **rozpoczęto budowę** 4800 mieszkań (o 17,6% mniej niż w roku poprzednim), z czego inwestorzy indywidualni rozpoczęli budowę 2603 mieszkań, budujący na sprzedaż lub wynajem – 1517, spółdzielnie mieszkaniowe – 286, budownictwo komunalne – 154, społeczne czynszowe – 140 i zakładowe 100 mieszkań.

Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów w okresie styczeń-wrzesień 2008 r.

w szt

We wrześniu 2008 r. **oddano do użytkowania** 755 mieszkań (o łącznej powierzchni użytkowej 60,8 tys. m²), co oznacza wzrost do miesiąca poprzedniego o 352 mieszkania (o 87,3%) i do analogicznego miesiąca 2007 r. o 406 mieszkań (o 116,3%). *W kraju odpowiednio wzrost o 32,9% i o 26,9%.* We wrześniu br. mieszkania do użytkowania oddali inwestorzy indywidualni 300 mieszkań, spółdzielnie mieszkaniowe – 253, inwestorzy budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem – 175, budownictwo społeczne czynszowe – 26 i komunalne 1 mieszkanie.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania we wrześniu br. wyniosła 80,6 m² i była o 0,7 m² (o 0,9%) mniejsza od powierzchni mieszkania oddanego we wrześniu ub. r. Średni metraż mieszkania oddanego przez inwestorów indywidualnych wyniósł 120,4 m² (wzrost do września 2007 r. o 26,2 m²), budownictwo spółdzielcze 56,7 m² (wzrost do września 2007 r. o 1,4 m²), komunalne 55,0 m² (we wrześniu 2007 r. nie oddano do użytkowania żadnego mieszkania), przeznaczone na sprzedaż lub wynajem 52,5 m² (wzrost do września 2007 r. o 20,6 m²) i budownictwo społeczne czynszowe 43,3 m² (we wrześniu 2007 r. nie oddano do użytkowania żadnego mieszkania).

We wrześniu 2008 r. starostwa powiatowe **wydały pozwolenia** na budowę 613 mieszkań, tj. o 170 (o 21,7%) pozwoleń mniej niż przed rokiem. Z tego na poszczególne formy budownictwa przypadało: inwestorzy indywidualni 411 pozwoleń, budujący na sprzedaż lub wynajem – 110, budownictwo komunalne – 65, spółdzielcze – 25 i zakładowe – 2 pozwolenia.

W tym czasie **rozpoczęto budowę** 566 mieszkań. Było to o 124 (o 18,0%) mieszkania mniej niż w analogicznym miesiącu 2007 r. Inwestorzy indywidualni rozpoczęli budowę 323 mieszkań, budujący na sprzedaż lub wynajem – 108, budownictwo zakładowe – 85, a spółdzielcze – 50.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu września 2008 r. w rejestrze REGON województwa wpisanych było 115,4 tys. podmiotów gospodarki narodowej. Jednostki sektora publicznego stanowiły 5,6%, a prywatnego 94,4% ogółu.

Podmioty gospodarki narodowej wpisane w rejestrze REGON

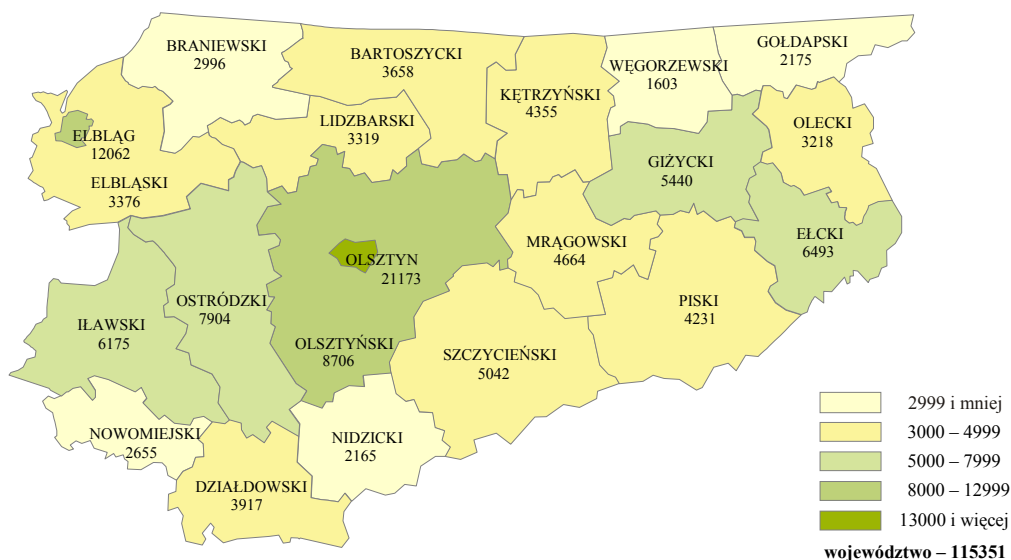
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym					
		przedsiębiorstwa państwowe	spółki prawa handlowego			spółdzielnie	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
			razem	w tym			
				akcyjne	z o.o.		
IX 2007	112423	18	5370	141	4384	735	83341
IX 2008	115351	13	5486	129	4459	704	85592
Rok poprzedni=100	102,6	72,2	102,2	91,5	101,7	95,8	102,7

Najwięcej podmiotów działało w sekcjach: handel i naprawy (31,2 tys.), obsługa nieruchomości i firm (19,9 tys.), budownictwo (13,0 tys.) oraz przetwórstwo przemysłowe (9,9 tys.).

W **sektorze publicznym** działało 6475 jednostek. Najwięcej, bo 48,7% podmiotów prowadziło działalność w zakresie obsługi nieruchomości i firm, 28,5% – edukacji, 8,5% – administracji publicznej i 5,4% – ochrony zdrowia.

W **sektorze prywatnym**, który liczył 108,9 tys. jednostek, 78,6% stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W strukturze według PKD największy udział miały podmioty prowadzące działalność handlową – 28,7%, w zakresie obsługi nieruchomości i firm – 15,4% oraz w budownictwie – 11,9%.

Podmioty gospodarki narodowej wpisane w rejestrze REGON według powiatów w 2008 r. Stan w dniu 30 IX

We wrześniu 2008 r. do rejestru REGON wpisano 997 nowych podmiotów gospodarczych. Najwięcej podmiotów dopisano w sekcjach: handel i naprawy – 275, budownictwo – 220 oraz obsługa nieruchomości i firm – 118. W tym samym okresie wykreślono 774 podmioty, najwięcej w sekcjach: handel i naprawy – 213, hotele i restauracje – 102, budownictwo – 88, obsługa nieruchomości i firm – 71.

ROLNICTWO

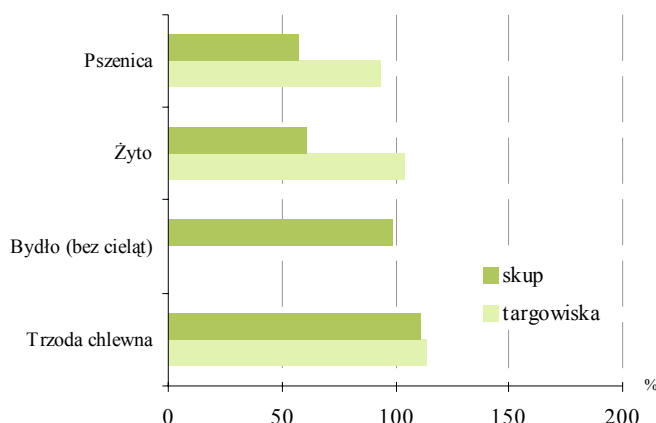
Na rynku rolnym we wrześniu 2008 r. w skupie^a odnotowano:

- a) w odniesieniu do poprzedniego miesiąca:
- wzrost cen żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt) o 4,0% (w kraju o 0,4%) i wieprzowego o 2,3% (w kraju o 2,8%),
 - spadek cen zbóż, w tym pszenicy o 12,4% (w kraju o 9,8%), żyta o 16,6% (w kraju o 11,1%), jęczmienia o 9,2% (w kraju o 10,4%), a także żywca rzeźnego drobiowego o 4,5% (w kraju o 3,0%) oraz mleka krowiego o 0,3% (w kraju o 1,6%);
- b) w porównaniu z wrześniem 2007 roku:
- wzrost cen żywca rzeźnego wieprzowego o 10,8% (w kraju o 14,3%),
 - spadek cen zbóż, w tym pszenicy o 42,6% (w kraju o 38,2%), żyta o 39,3% (w kraju o 37,3%) i jęczmienia o 40,7% (w kraju o 19,8%), a także żywca rzeźnego wołowego o 1,4% (w kraju wzrost o 0,8%) i drobiowego o 16,9% (w kraju o 3,9%) oraz mleka krowiego o 24,9% (w kraju o 18,6%).

**Ceny skupu i targowiskowe
wybranych produktów rolnych
we wrześniu 2008 r.**

	Jed- nostka miary	Ceny	
		skupu	targowis- kowe
		w zł	
Pszenica	1 dt	48,21	72,60
Żyto	1 dt	39,40	64,44
Bydło (bez cieląt)	1 kg	3,92	.
Trzoda chlewna	1 kg	4,57	4,73

**Dynamika cen skupu i targowiskowych
wybranych produktów rolnych
we wrześniu 2008 r.
analogiczny okres 2007=100**

We wrześniu 2008 roku ceny uzyskiwane przez rolników **na targowiskach** ukształtowały się następująco:

- a) w odniesieniu do poprzedniego miesiąca odnotowano:
- wzrost cen żyta o 19,7% (w kraju spadek o 9,2%) i owsa o 6,9% (w kraju spadek o 9,4%) oraz żywca rzeźnego wieprzowego o 1,3% (w kraju o 5,9%),
 - spadek cen pszenicy o 4,8% (w kraju o 11,3%) i jęczmienia o 3,2% (w kraju o 11,5%) oraz prosięcia na chów o 5,7% (w kraju wzrost o 15,4%);
- b) w porównaniu z wrześniem 2007 r. odnotowano:
- wzrost cen żyta o 3,8% (w kraju spadek o 11,6%), ziemniaków jadalnych o 50,0% (w kraju o 32,3%), żywca rzeźnego wieprzowego o 13,4% (w kraju o 14,0%) i prosięcia na chów o 8,5% (w kraju o 39,3%),
 - spadek cen pszenicy o 7,0% (w kraju o 19,2%), jęczmienia o 6,2% (w kraju o 18,2%) i owsa o 8,4% (w kraju o 6,0%).

W województwie warmińsko-mazurskim we wrześniu 2008 r. w porównaniu do poprzedniego miesiąca poprawiła się opłacalność tuczu trzody chlewnej wyrażona relacją cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych jęczmienia (wzrost z 6,8 do 7,2). W kraju odnotowano podobną tendencję (wzrost z 5,8 do 6,7).

^a Informacje dotyczące cen skupu i relacji cen prezentowane są na podstawie danych meldunkowych według siedziby użytkownika.

PRZEMYSŁ

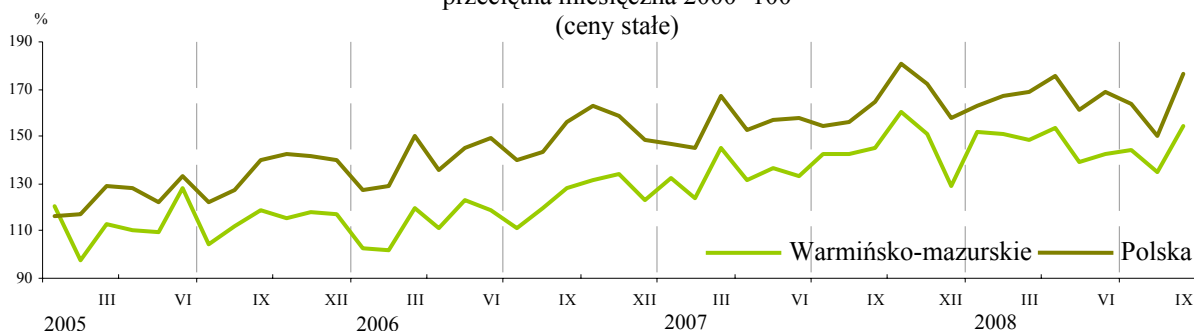
W okresie styczeń-wrzesień 2008 r. przychody ze sprzedaży uzyskane przez **przedsiębiorstwa przemysłowe** o liczbie pracujących powyżej 9 osób osiągnęły poziom 15106,7 mln zł (w cenach bieżących) i były o 4,6% wyższe (w cenach stałych) niż w analogicznym okresie ub. r. (*w kraju wzrost o 6,8%*). Sprzedaż województwa stanowiła 2,3% **sprzedaży krajowej**.

W sekcji **przetwórstwo przemysłowe** nastąpił wzrost sprzedaży o 4,8%. Zwiększoną sprzedaż produkcji odnotowano w 8 z 20 badanych działów tej sekcji, m.in. w produkcji: masy włóknistej oraz papieru (o 13,7%), artykułów spożywczych i napojów (o 12,5%) i w działalności wydawniczej; poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 6,3%).

Przychód ze sprzedaży wyrobów i usług w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w tym okresie wyniósł 178,2 tys. zł (w cenach bieżących) i był o 2,2% (w cenach stałych) większy niż przed rokiem.

We wrześniu 2008 r. produkcja sprzedana przemysłu osiągnęła wartość 1749,9 mln zł (w cenach bieżących). Była (w cenach stałych) o 15,0% wyższa niż w poprzednim miesiącu (*w kraju o 17,4%*) i o 6,2% w porównaniu z takim samym miesiącem 2007 r. (*w kraju o 7,0%*).

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
przeciętna miesięczna 2000=100
(ceny stałe)

Przychód ze sprzedaży wyrobów i usług w przemyśle w przeliczeniu na 1 zatrudnionego we wrześniu 2008 r. wyniósł 20,9 tys. zł (w cenach bieżących) i był o 4,8% (w cenach stałych) wyższy niż w analogicznym miesiącu roku ubiegłego.

BUDOWNICTWO

W okresie styczeń-wrzesień 2008 r. sprzedaż produkcji zrealizowana przez **przedsiębiorstwa budowlane** o liczbie pracujących powyżej 9 osób wyniosła 2042,3 mln zł i była o 27,4% większa niż w analogicznym okresie 2007 r. (*w kraju wzrost o 23,0%*). Sprzedaż produkcji województwa stanowiła 2,2% **sprzedaży krajowej**.

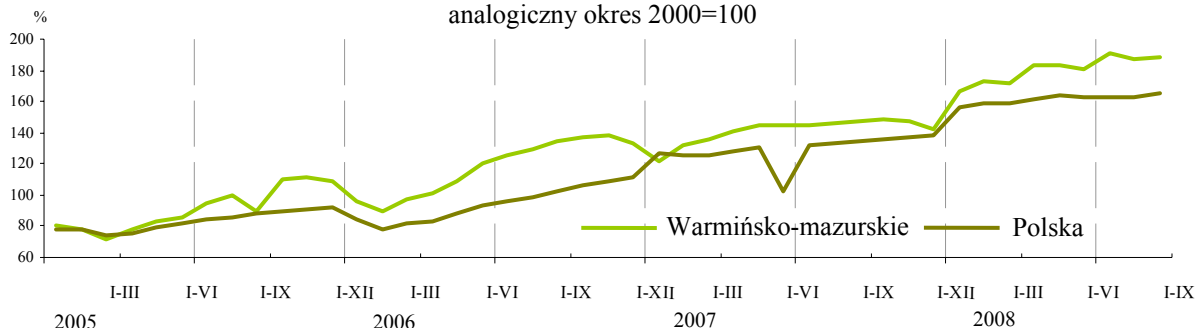
W ogólnej wartości sprzedaży 1341,1 mln zł (65,7%) stanowiła produkcja **budowlano-montażowa**, a jej wartość była o 27,3% większa niż przed rokiem (*w kraju o 15,5%*).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. r. wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano w przedsiębiorstwach: przygotowujących teren pod budowę (o 187,4%), zajmujących się robotami budowlanymi wykończeniowymi (o 71,3%) i w przedsiębiorstwach budujących budynki i budowle; inżynierii lądowej i wodnej (o 28,1%).

Sprzedaż produkcji przedsiębiorstw budowlanych w **przeliczeniu na 1 zatrudnionego** w tym czasie wyniosła 153,1 tys. zł i była o 20,3% większa niż w okresie styczeń-wrzesień 2007 r.

We wrześniu 2008 r. sprzedaż produkcji zrealizowana przez **przedsiębiorstwa budowlane** wyniosła 283,1 mln zł. Była o 18,3% większa niż w miesiącu poprzednim i o 22,4% w odniesieniu do analogicznego miesiąca 2007 r.

Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa analogiczny okres 2000=100

W ogólnej wartości sprzedaży 188,4 mln zł (66,6%) stanowiła produkcja **budowlano-montażowa**. Jej wartość była wyższa o 19,0% niż w sierpniu 2008 r. (w kraju o 11,5%) i o 17,2% w stosunku do września 2007 r. (w kraju wzrost o 13,2%). Sprzedaż produkcji przedsiębiorstw budowlanych w **przeliczeniu na 1 zatrudnionego** we wrześniu 2008 r. wyniosła 21,1 tys. zł i była o 16,5% większa niż we wrześniu 2007 r.

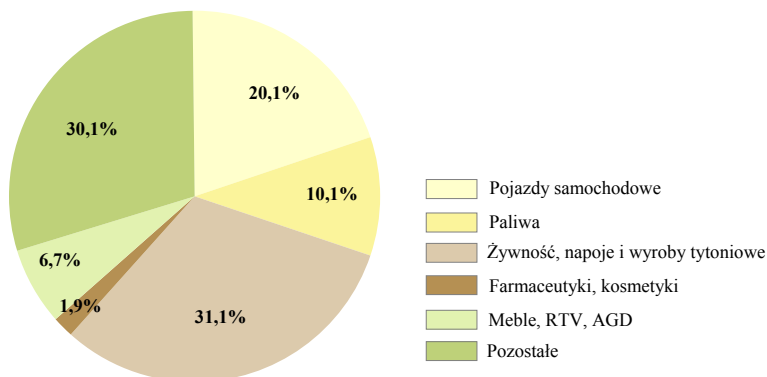
HANDEL

Sprzedaż detaliczna towarów zrealizowana w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. wyniosła 4644,3 mln zł i wzrosła o 7,0% w stosunku do analogicznego okresu 2007 r.

Struktura sprzedaży detalicznej według specjalizacji branżowej w okresie styczeń-wrzesień 2008 r.

Najwyższy wzrost odnotowano w przedsiębiorstwach sprzedających prasę i książki (o 59,1%), włókno, odzież, obuwie (o 56,6%) oraz meble, RTV, AGD (o 25,0%).

Poziomu sprzedaży sprzed roku nie osiągnięto m.in. w przedsiębiorstwach zajmujących się pozostałą sprzedażą detaliczną w niewyspecjalizowanych sklepach (spadek o 59,0%).

We wrześniu 2008 r. wartość sprzedaży detalicznej towarów wyniosła 517,0 mln zł. Była niższa o 1,8% niż w miesiącu poprzednim i o 1,4% wyższa w porównaniu z takim samym miesiącem roku ubiegłego.

Wartość **sprzedaży hurtowej** zrealizowanej w przedsiębiorstwach handlowych w ciągu dziewięciu miesięcy 2008 r. osiągnęła poziom 4591,2 mln zł, tj. o 15,9% więcej niż w takim samym okresie roku ubiegłego.

Sprzedaż hurtowa we wrześniu 2008 r. wyniosła 554,3 mln zł. Była niższa w stosunku do sprzedaży z sierpnia 2008 r. o 3,6% i o 22,5% wyższa od sprzedaży we wrześniu 2007 r.

RUCH GRANICZNY

Według danych **Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej w Kętrzynie** w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. w ruchu paszportowym odprawiono 1504,3 tys. osób, w tym 41,4% to cudzoziemcy.

Przyjazdy i wyjazdy z Polski przez przejścia graniczne województwa

WYSZCZEGÓLNIENIE	I – IX 2007	I – IX 2008	
	w liczbach bezwzględnych		2007 = 100
Ruch paszportowy			
Ogółem.....	2321030	1504310	64,8
Osoby wyjeżdżające z Polski	1155355	751472	65,0
obywatele Polski	572424	433980	75,8
cudzoziemcy.....	582931	317492	54,5
Osoby przyjeżdżające do Polski	1165675	752838	64,6
obywatele Polski	590763	447897	75,8
cudzoziemcy.....	574912	304941	53,0
Środki transportu			
Ogółem.....	918896	819190	89,1
Wyjeżdżające z Polski	467981	415716	88,8
Przyjeżdżające do Polski	450915	394183	87,4

Wśród obcokrajowców przybyłych do Polski w III kwartale 2008 r. większość stanowili Rosjanie, a ich udział wyniósł ok. 95%.

Od stycznia do września 2008 r. Straż Graniczna odprawiała każdego dnia średnio 5480 osób, przed rokiem 8502.

W ruchu granicznym obejmującym środki transportu liczba odprawionych mechanicznych pojazdów drogowych i pociągów wyniosła 819,2 tys. i w porównaniu do 2007 r. zmniejszyła się o 10,9%.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Według danych Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie w okresie styczeń-wrzesień 2008 r. na terenie województwa odnotowano 28469 przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (o 15,7% mniej niż w tym samym okresie 2007 r.).

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych

WYSZCZEGÓLNIENIE	I – IX 2008		IX 2008		
	w liczbach bezwzględnych	I – IX 2007 = 100	w liczbach bezwzględnych	IX 2007 =100	VIII 2008 =100
Ogółem	28469	84,3	3873	108,8	137,0
w tym:					
Kryminalne	18138	90,5	2220	97,2	123,3
w tym:					
fałszerstwa	770	83,6	92	82,9	153,3
kradzież cudzej rzeczy ...	4632	87,6	582	90,9	107,8
kradzież z włamaniem	2994	84,3	326	89,1	103,2
Gospodarcze	3626	57,1	613	171,7	213,6
Przestępstwa drogowe	5357	91,8	866	114,2	139,5

Największą grupę stanowiły przestępstwa o charakterze kryminalnym (63,7%). Udział przestępstw drogowych wyniósł 18,8%, a gospodarczych 12,7%. W okresie od stycznia do września br. najczęściej popełnianymi przestępstwami kryminalnymi były kradzieże cudzej rzeczy, które stanowiły 25,5% przestępstw tego rodzaju. W porównaniu do analogicznego okresu 2007 r. ich liczba zmniejszyła się o 12,4%. Liczba kradzieży z włamaniem oraz fałszerstw zmniejszyła się w tym okresie odpowiednio o 15,7% i o 16,4%.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw od początku 2008 r. wyniósł 74,6% wobec 76,7% przed rokiem.

Straty powstałe w wyniku popełnionych przestępstw w omawianym okresie osiągnęły wartość 80,2 mln zł i były o 27,8% większe niż w tym samym okresie 2007 r. Odzyskano 4,1% utraconego mienia, natomiast przed rokiem 6,3%.

Bezpieczeństwo na drogach

WYSZCZEGÓLNIENIE	I – IX 2008		IX 2008		
	w liczbach bezwzględnych	I – IX 2007 = 100	w liczbach bezwzględnych	IX 2007 =100	VIII 2008 =100
Wypadki drogowe	1757	124,8	170	98,3	68,3
w tym spowodowane przez pieszych.....	175	131,6	20	125,0	125,0
Kolizje	11552	99,1	1356	102,3	98,5
w tym spowodowane przez pieszych.....	80	61,1	7	24,1	100,0
Poszkodowani w wypadkach:					
zabici	176	88,0	15	71,4	57,7
w tym z winy pieszych...	12	57,1	-	x	x
ranni	2350	125,5	220	97,3	61,8
w tym z winy pieszych...	167	136,9	20	142,9	153,8

Na drogach województwa od początku 2008 r. odnotowano 11552 kolizje oraz 1757 wypadków drogowych z ofiarami w ludziach (w tym 10,0% to wypadki spowodowane przez pieszych), w wyniku których zginęło 176 osób, a 2350 zostało rannych. W porównaniu do analogicznego okresu 2007 r. liczba wypadków zwiększyła się o 349 zdarzeń, kolizji było o 105 mniej. W wypadkach zginęły o 24 osoby mniej, a rannych było o 478 osób więcej.

Według danych **Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie** w ciągu dziewięciu miesięcy 2008 r. przyjęto 18365 zgłoszeń, w tym 31,3% dotyczyło pożarów. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego mimo większej o 7,3% liczby zgłoszeń, liczba pożarów było mniejsza o 2,4%. W ogólnej liczbie pożarów w tym okresie znaczny udział miały pożary upraw – 22,1% oraz obiektów mieszkalnych – 17,9%. Struktura pożarów według wielkości obiektów była następująca: małe (powierzchnia do 70 m²) stanowiły 94,6%, średnie (71 m² – 300 m²) – 4,5%, duże (301 m² – 1000 m²) – 0,7% oraz bardzo duże (1000 m² i więcej) – 0,2%.

Zagrożenia pożarowe

WYSZCZEGÓLNIENIE	I – IX 2007	I – IX 2008	
	w liczbach bezwzględnych		I – IX 2007 = 100
Pożary	5883	5743	97,6
obiekty użyteczności publicznej.....	82	84	102,4
obiekty mieszkalne	935	1026	109,7
obiekty produkcyjne	88	72	81,8
obiekty magazynowe.....	48	27	56,3
środki transportu.....	216	227	105,1
las	130	116	89,2
uprawy (rolnictwo)	1343	1268	94,4
inne obiekty	3041	2912	95,8
Alarmy fałszywe	543	518	95,4
w tym:			
złośliwe	66	66	100,0
w dobrej wierze	443	429	96,8
Miejscowe zagrożenia	10691	12086	113,0
Poszkodowani w pożarach.....	2383	2460	103,2
ofiary śmiertelne.....	227	227	100,0
w tym ratownicy	1	-	x
ranni	2156	2232	103,5
w tym ratownicy	13	25	192,3

Wśród przyjętych zgłoszeń znalazło się 518 alarmów fałszywych, w tym 12,7% to alarmy złośliwe.

W pożarach zostało poszkodowanych 2460 osób, w tym 25 ratowników. Większość poszkodowanych, bo 90,7% to osoby ranne. Śmierć poniosło 227 osób, przed rokiem tyle samo.

Do zakresu działalności straży pożarnej należy także niesienie pomocy w przypadku innych zagrożeń miejscowych, do których zaliczane są m.in. awarie, wypadki, zagrożenia chemiczne, klęski żywiołowe. W okresie od stycznia do września 2008 r. straż pożarna uczestniczyła w 12086 zdarzeniach tego rodzaju, o 13,0% więcej niż w poprzednim roku.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO – MAZURSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2007 B – 2008		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ^a (w tys. osób)	A	.	.	1426,7	.	.	1426,6	.	.	1426,3	.	.	1426,2
	B	.	.	1426,2
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys. osób)	A	132,0	129,6	122,3	114,0	107,2	101,7	100,5	99,5	98,7	97,5	97,2	99,0
	B	103,6	101,5	96,4	89,9	84,8	80,9	79,4	79,8	79,2	.	.	.
Stopa bezrobocia ^{ab} (w %)	A	24,1	23,7	22,7	21,5	20,4	19,5	19,3	19,1	19,0	18,8	18,7	18,7*
	B	19,3*	18,9*	18,2*	17,1*	16,3*	15,7*	15,4*	15,5*	15,4	.	.	.
Oferty pracy (w ciągu miesiąca)	A	4011	4182	6140	6034	5478	4602	4868	4726	4515	4666	4147	2309
	B	3387	4597	4681	6426	4735	4354	5012	4517	4944	.	.	.
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu miesiąca)	A	155	167	99	124	90	147	128	126	134	124	173	341
	B	176	135	79	64	80	74	63	60	50	.	.	.
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^c (w tys. osób)	A	138,7	139,5	140,6	141,0	141,0	142,6	142,8	143,0	143,2	142,3	142,6	142,5
	B	144,8	144,9	145,3	145,1	145,0	144,7	144,6	144,4	144,4	.	.	.
poprzedni miesiąc = 100	A	100,4	100,6	100,8	100,3	100,0	101,1	100,2	100,1	100,1	99,4	100,2	100,0
	B	101,6	100,1	100,3	99,8	100,0	99,7	100,0	99,9	100,0	.	.	.
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,4	104,4	105,0	104,8	104,5	105,4	105,1	105,0	104,8	103,9	103,3	103,2
	B	104,4	103,9	103,3	102,9	102,8	101,5	101,2	101,0	100,9	.	.	.
Przeciętne miesięczne wynagro- dzenie brutto w sektorze przed- siębiorstw ^c (w zł)	A	2123,70	2084,34	2309,16	2200,54	2194,69	2295,08	2311,87	2352,72	2317,13	2411,69	2408,97	2564,22
	B	2357,46	2380,20	2586,29	2452,69	2437,73	2536,05	2603,67	2533,21	2529,90	.	.	.
poprzedni miesiąc = 100	A	91,1	98,1	110,8	95,3	99,7	97,9	100,7	101,8	98,5	104,1	99,9	106,4
	B	91,9	101,0	108,7	94,8	99,4	104,0	102,7	97,3	99,9	.	.	.
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	107,0	108,3	109,8	109,8	109,0	110,8	111,1	110,6	109,4	111,5	111,5	110,0
	B	111,0	114,2	112,0	111,5	111,1	110,5	112,6	107,7	109,2	.	.	.
Mieszkania oddane do użytko- wania (od początku roku)	A	319	689	953	1443	1829	2214	2754	3351	3700	4487	5022	5833
	B	651	991	1199	1838	2163	2420	2990	3393	4148	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	88,1	88,7	92,4	121,2	132,1	145,8	133,4	137,4	131,8	139,6	136,8	130,5
	B	204,1	143,8	125,8	127,4	118,3	109,3	108,6	101,3	112,1	.	.	.
Nakłady inwestycyjne ^d (w tys. zł; ceny bieżące)	A	701475	.	.	1168075	.	.	1718258
	B	685174
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	x	x	x	x	x	93,4	x	x	101,9	x	x	147,1
	B	x	x	x	x	x	97,7	x	x

a Stan w końcu okresu. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. c W przedsiębiorstwach z większą od 9 liczbą pracujących. d W przedsiębiorstwach z większą od 49 liczbą pracujących; dane są prezentowane narastająco.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO – MAZURSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2007 B – 2008		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Produkcja sprzedana przemysłu ^a (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	107,2	94,6	117,5	91,0	103,5	97,5	106,9	100,3	101,5	110,0	93,5	85,6
	B	117,0	99,6	97,9	104,0	90,3	102,7	101,2	93,8	115,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	128,2	122,2	121,1	118,1	111,5	111,1	127,8	119,3	113,2	121,2	112,2	104,9
	B	115,7	122,5	102,9	116,4	101,6	107,0	102,0	94,3	106,2			
Produkcja budowlano – montażowa ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	30,7	109,8	147,2	89,8	134,4	104,8	100,7	114,1	100,7	128,2	64,0	168,0
	B	36,2	106,0	136,0	96,5	117,8	114,2	134,3	71,7	119,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	139,2	205,3	166,8	135,7	125,6	90,6	96,4	98,9	86,3	96,5	84,9	100,0
	B	118,0	131,3	115,3	123,9	108,6	118,3	157,9	99,2	117,2			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	81,6	97,0	129,0	98,9	97,7	103,2	104,2	103,3	96,2	104,3	91,8	103,8
	B	85,5	106,1	108,1	110,0	97,0	99,9	108,4	91,8	98,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	115,3	112,6	125,4	107,0	112,9	116,1	112,3	111,1	105,8	121,2	115,3	104,7
	B	109,6	119,9	100,5	111,7	111,0	107,4	111,7	99,3	101,4			
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^b:													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	101,6	.	.	102,1	.	.	102,0	.	.	103,5
	B	.	.	104,0	.	.	104,7	.	.	.			
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	119,1	101,7	97,4	98,5	97,0	95,8	90,7	119,8	126,2	101,1	93,5	101,7
	B	109,0	102,0	103,6	99,5	94,7	96,1	80,7	81,8	87,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	166,8	164,0	164,5	156,9	146,8	139,7	135,6	164,1	182,8	183,4	150,7	142,5
	B	130,5	130,9	139,2	140,6	137,3	137,7	122,6	83,7	58,3			

a W przedsiębiorstwach z większą od 9 liczbą pracujących. b W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO – MAZURSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2007 B – 2008	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen: (dok.)												
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):												
poprzedni miesiąc = 100 A	104,8	101,9	99,8	100,7	96,0	98,1	99,1	103,7	101,9	96,2	96,2	102,9
B	101,4	101,2	100,9	100,1	98,5	101,1	96,0	100,3	104,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	103,8	100,4	97,4	100,2	96,0	91,3	93,3	101,0	99,5	101,4	100,6	100,9
B	97,6	96,9	98,0	97,5	100,0	103,1	99,9	96,6	98,6			
skupu żywca rzeźnego wieprzo- wego:												
poprzedni miesiąc = 100 A	96,1	101,1	104,1	99,7	95,8	111,8	110,7	103,1	98,9	88,7	90,9	105,1
B	102,2	92,6	111,2	100,9	110,2	108,0	101,3	100,0	102,3			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	93,6	97,3	97,3	97,6	93,1	97,9	99,9	96,0	98,0	96,0	93,9	103,2
B	109,8	100,6	107,5	108,8	125,2	120,8	110,5	107,1	110,8			
Relacje cen skupu ^a żywca wie- przowego do cen targowiskowych jęczmienia A	5,5	5,3	5,3	5,4	5,1	6,2	7,0	6,9	6,1	5,3	4,9	5,2
B	5,2	4,6	5,0	4,7	5,4	6,3	6,7	6,8	7,2			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b												
brutto ^c (w %) A	.	.	3,0	.	.	3,5	.	.	3,9	.	.	3,7
B	.	.	3,8	.	.	3,5	.	.	.			
netto ^d (w %) A	.	.	2,2	.	.	2,8	.	.	3,4	.	.	3,5
B	.	.	3,0	.	.	2,9	.	.	.			
Podmioty gospodarki narodowej ^e ..												
A	110698	110624	110774	111226	111489	111690	112041	112188	112423	112610	112765	113058
B	112706	112736	113028	113557	113948	114586	114737	115095	115351			
w tym spółki handlowe A	5254	5265	5277	5295	5315	5336	5343	5365	5370	5389	5408	5427
B	5437	5454	5475	5490	5509	5533	5447	5460	5486			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego A	880	882	883	887	889	888	887	892	894	897	900	904
B	905	909	919	922	923	926	924	925	924			

a Ceny bieżące bez VAT. b Z większą od 49 liczbą pracujących; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e W rejestrze REGON, bez rolników indywidualnych; stan w końcu okresu.